

28.10.2025

Ojitustoimituksen päätös

Asia	Ojitustoimituksen päätös
Hanke:	Kontoluoman alaosan perkaus
Kunta:	Alavus
Päätös annettu:	28.10.2025

1. Toimituksen vaiheet

1.1 Reijo Raiski ja Jarmo Kontoniemi ovat hakeneet ojitustoimitusta 12.8.1985 ja ojitustoimitushakemuksen vireillä olo on vahvistettu vuonna 1997. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on 15.11.2023 määrännyt Outi Leppiniemen pitämään ojitustoimituksen asiassa vesilain 5 luvun 31 §:n mukaisesti.

1.2 Ojitustoimituksen toimituskokous on pidetty Alavudella 11.6.2024.

1.3 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus ja Tomas Pätt ovat sopineet peruskuivatussuunnitelman laatimisesta Kontoluoman alueelle 26.10.2020 ja hankealueen suunnittelukokous on pidetty 24.3.2022.

Hankealue käsittää viisi kuivatusaluetta (K1-K5)

Suunnitelma on ollut nähtävillä ELY-keskuksen verkkosivuilla <http://www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa> välillä 18.8.2025 – 11.9.2025.

1.4 Ojitustoimituksen loppukokous on pidetty Alavudella 11.9.2025.

2. Muutokset, vaatimukset ja kannanotot

2.1 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikön kannanotto: Suunnitelman vesiensuojeluosion perusteella hankkeessa on huomioitu vesien tilan heikkenemisen ehkäisy, eikä sillä ennakolta arvioiden pitäisi olla vesilain 5 luvun 3 §:ssä esitettyjä seurauksia. Hanke tulee toteuttaa suunnitelmassa esitetysti vähän veden aikaan ja kaivut tehdä ylhäältä alaspäin, vesiensuojelurakenteet (lähinnä altaat) tulee tehdä mahdollisuuksien mukaan ensin. Vesilain valvontaviranomainen yhtyy vesienhoitoryhmän näkemykseen tarkkailun järjestämisestä.

2.2 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesienhoitoryhmän kannanotto: Hankkeessa kaivettavien uomien pituus ja kaivettavien massojen määrä on suuri. Hankealueen maalaji on enimmäkseen silttiä, joka on hyvin altis virtaavan veden aiheuttamalle eroosiolle. Hankkeella voi olla pitkäaikaisia ja laaja-alaisia vaikutuksia alapuolisten vesistöjen vedenlaatuun ja ekologiseen tilaan. Hanke muodostaa selvän riskin alapuolisten vesimuodostumien eli ainakin Kuivasjärven, Kuivasjoen ja Lapuanjoen yläosan tilatavoitteille. Hankkeen vaikutusten tarkkailu on suositeltavaa. Hankkeen aiheuttamaa kiintoaine- ja ravinnekuormaa voitaisiin vähentää kosteikoilla.

28.10.2025

- 2.3 Kalatalousviranomaisen kannanotto: Hankkeen voidaan odottaa voimistavan ainakin hetkellisesti töiden aikana ja niiden jälkeisinä ylivirtaamakausina alapuoliseen vesistöön lähtevää kuormitusta. Kuormitusta vähentävät myöhemmin jossain määrin hankkeeseen sisältyvät vesiensuojelutoimenpiteet. Kuivatusalueelta alapuoliseen vesistöön tapahtuva kuormitus ei kuitenkaan todennäköisesti laske vesienhoidon edellyttämällä tavalla hanketta edeltävään tilanteeseen verrattuna, sillä Kontoluoman ja sen sivu-uomien ranta-alueet säilyvät edelleen peltoviljelyssä, millä on suurin merkitys alueelta lähtevän vesistökuormituksen kannalta. Parhaiten alueelta lähtevää kuormitusta olisi mahdollista vähentää ja luonnon monimuotoisuutta lisätä lopettamalla peltoviljely maankuivatuksen kannalta ongelmallisimmilla alueilla eli käytännössä tulvaherkillä uomien rantavyöhykkeillä. Hankkeen kannattavuuslaskemissa ei ole otettu huomioon hankkeelle mahdollisesti myönnettävää rahallista tukea eikä töiden ja niitä seuraavien ylivirtaamakausien aikaisia haitallisia vesistö- ja kalataloudellisia vaikutuksia. Vesienhoidon tavoitteiden saavuttaminen edellyttää varsinkin peltoviljelyn kuormituksen hyvin huomattavaa vähentämistä. Suunnitelman mukainen peltoviljelyn jatkaminen uomien rantavyöhykkeillä ei edistä alapuolisen vesireitin tilan parantamista.
- 2.4 Vu 15 pl 200–300 putkituksen poisto
- 2.5 Rumpu uoma 1 pl 83+50 suunnitellut toimenpiteet?
- 2.6 Rumpu uoma 1 pl 11+400, poistetaan kustannusarviosta
- 2.7 Uoma 1 pl111+20, suunnitellut toimenpiteet?
- 2.8 Mitä toimenpiteitä voidaan tehdä pääuomalla pituusleikkauksen paaluvälillä 1500–1600, joka sijaitsee Natura-alueella? Kuivasjärven alapuolisen ”kansanpadon” mahdolliset muutostyöt?

3. Ratkaisut

- 3.1 Toimitusmies katsoo, että hanke tulee toteuttaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikön kannanoton mukaisesti.
- 3.2 Toimitusmies katsoo, että suunnitelmassa on huomioitu luonnonmukaisen perkauksen periaatteet. Kontoluoman alaosalle on suunniteltu iso laskeutusallas alue, joka toimii ravinteiden ja kiintoaineen pidättämisessä. Lisäksi Kuivasjärven Pikkuselän HELMI-lintuvesikunnostushankkeen yhteydessä rakennettiin järven puolelle laskeutusallas/kosteikko pidättämään Kontoluomalta tulevia kiintoaines- ja ravinne päästöjä. Hanke tulee kuitenkin toteuttaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen

28.10.2025

vesienhoitoryhmän kannanoton suosituksen mukaisesti vesistötarkkailun osalta. Vesistötarkkailusuunnitelma on ennen hankkeen toteuttamista toimitettava ELY-keskukseen vahvistettavaksi. Vuoden 2026 alussa Suomeen perustetaan kymmenen uutta elinvoimakeskusta nykyisten 15 ELY-keskuksen pohjalta ja valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto. Vesistötarkkailusuunnitelma tulee toimittaa vuoden vaihteen jälkeen Lupa- ja valvontavirastoon vahvistettavaksi.

- 3.3 Toimitusmies katsoo, että hankkeessa on huomioitu vesien tilan heikkenemisen ehkäisy hankealueelle soveltuvilla vesiensuojelutoimenpiteillä. Lisäksi suunnitelmassa esitetyillä kaivumassoilla korotetaan tulvaherkkiä peltuja ja näin vähennetään tulvimisesta aiheutuvia ravinne- ja kiintoainespäästöjä. Ojitustoimituksessa ei voida tehdä päätöstä peltoviljelyn lopettamisesta.
- 3.4 Toimitusmies toteaa, että salaojat laskevat jo olemassa olevaan putkiojaan, eikä suunniteltua putkitusta toteuteta.
- 3.5 Toimitusmies toteaa, että kyseinen rumpu syvennetään vain tarvittaessa ja rumpuun kohdistetut kustannukset on poistettu kustannusarviosta.
- 3.6 Toimitusmies toteaa, että rumpu on poistettu suunnitelmasta ja kustannusarvioista
- 3.7 Toimitusmies toteaa, että kyseinen rumpu syvennetään vain tarvittaessa ja rumpuun kohdistetut kustannukset on poistettu kustannusarviosta.
- 3.8 Toimitusmies toteaa, että pääuoman (Vu1) paaluväli 15+00–16+00 sijaitsee Natura-alueella, eikä sisälly ojitustoimituksessa olevaan suunnitelmaan. Kyseiselle paaluvälille voidaan suunnitella esim. kaksitasouoma pidättämään yläpuolelta tulevaa ravinne- ja kiintoainekuormaa. Ennen toteutusta on tehtävä LSL 37 §:n mukainen Naturan heikentämisilmoitus, jonka yhteydessä arvioidaan myös luvantarve rakenteelle.

Uoman 14 (K3) perkaus pl:lta 0+00 alkaa Natura-alueen rajalta. Mikäli perkaus halutaan ulottaa Kuivasjärveen saakka, on tehtävä LSL 37 §:n mukainen Naturan heikentämisilmoitus, jonka yhteydessä arvioidaan luvantarve. Toimitusmies toteaa, että Kuivasjärven alapuolinen pato ei sisälly ojitustoimituksessa käsiteltäviin asioihin. Ojitusyhteisö voi halutessaan edistää asiaa olemalla yhteydessä ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikköön ja vuoden vaihteen jälkeen Lupa- ja valvontavirastoon.

- 3.9 Toimitusmies toteaa, että suunnitelman tekemisestä alueelle on kulunut jo useita vuosia, minkä vuoksi osa rummuista on voitu uusida. Ennen töiden aloittamista on toimitsijoiden selvitettävä, mitä alueella on tehty ja miten se vaikuttaa asianosaisille kiinteistönomistajille kohdistuviin kustannuksiin. Sama koskee uomia, jotka ovat mahdollisesti jo perattu siten, että tätä suunnitelmaa toteutettaessa toimenpiteitä ei tarvita, tai toteutettavat toimenpiteet ovat huomattavasti vähäisempiä

28.10.2025

- 3.10 Merkitään ojitustoimituksessa Kontoluoman peruskuivatus ojitusyhteisö perustetuksi. Yhteisön säännöt ja yhteisösopimus sisältyvät toimituksen asiakirjoihin.
- 3.11 Yllä mainittujen muutosten jälkeen toimitusmies vahvistaa 7.1.2025 päivätyn suunnitelman tekstiosan ja kustannusarvion, sekä 10.10.2023 päivätyt muut suunnitelmaan liittyvät asiakirjat. Peruskuivatushankkeen kustannusarvio on yhteensä 1 176 391 € (sis.alv).

4. Ojitusta koskevat määräykset

Ojitus on toteutettava Kontoluoman peruskuivatus -nimisen ojitusyhteisön toimesta (EPOE-LY/1210/2020). Ojitusta toimeenpantaessa voidaan vahvistetusta suunnitelmasta vähäisessä määrin poiketa. Tämä päätös raukeaa, ellei työtä ole olennaisilta osin tehty kymmenen vuoden kuluessa päätöksen saatua lainvoiman. Hanketta toteutettaessa on sen lisäksi mitä vesilaissa on säädetty, noudatettava seuraavia erityisiä määräyksiä:

1. Ojitukseen kuuluvat uomat perataan ja putkiojat rakennetaan siten kuin suunnitelmasta tarkemmin ilmenee.
2. Hankkeen vaikutusalueella olevat rummut ja sillat rakennetaan ja korjataan niiden periaatteiden mukaisesti, mitä toimituksessa on sovittu ja siten kuin suunnitelmasta ja päätöksestä tarkemmin selviää.
3. Ojamassat saa laittaa ojan viereen siten, etteivät ne estä veden valumista ojaan eivätkä aiheuta ojan luiskan sortumista. Peltoalueilla kaivumaat levitetään ja kalkitaan hankkeen puolesta sekä kiviset massat, kannot yms. ajetaan läjitysalueille. Metsäalueilla kaivumaat levitetään maastoon sopiviksi. Läjitysalueet tasataan hankkeen puolesta maastoon sopiviksi. Tarvittavin osin kaivumaat voidaan käyttää täyttömassoihin putkituksessa.
4. Ojittaja saa suorittaa raivausta ojituksen edellyttämässä laajuudessa huomioon ottaen, että puut kasataan raivauspaikalle maanomistajan käyttöön. Ojittaja vastaa tarvittavista kunnostus- ja korjaustöistä, joita työn suorittamisesta aiheutuu. Ojituksen työkohteet ovat joko ojituksen aikana tai sen jälkeen viimeisteltävä ja siistittävä ympäristöön sopiviksi.
5. Ojituskustannukset jaetaan suunnitelman kustannusosittelun mukaisesti hyödynsaajien kesken, kuitenkin siten, että hyödynsaaja, joka ei ole yhtynyt ojitukseen eikä ole allekirjoittanut yhteisösopimusta on velvollinen osallistumaan kustannuksiin enintään sitä hyötyä vastaavalla määrällä, jonka ojitus tuottaa hänen maalleen. Ojitusyhteisön toimitsijoiden on työn valmistuttua huolehdittava tarkistetun laskelman laatimisesta kustannusten jakamiseksi, jolloin ositteluun voidaan tehdä muuttuneista olosuhteista johtuvat tarkistukset.
6. Toimituksessa perustetulle ojitusyhteisölle myönnetään pysyvä käyttöoikeus suunnitelmaan sisältyvien uomien ylläpitoon tarvittavilla alueilla. Korvausta pysyvästä käyttöoikeudesta maksetaan suunnitelman liitteen 12 mukaisesti, jolleivät

28.10.2025

oitusyhteisö ja asianosaiset kirjallisesti sovi toisin. Metsän odotusarvoa koskien voi oitusyhteisö kirjallisesti sopia asianosaisten kanssa mahdollisesta korvausmäärästä, sen suorittamisesta, sekä muistakin korvausta koskevista seikoista.

7. Töiden valmistuttua on oitusyhteisön huolehdittava kaivettujen uomien ja rakenteiden kunnossapidosta. Yhteisön jäsenet ovat velvollisia osallistumaan kunnossapitoon siinä suhteessa kuin vahvistetussa kustannusosittelussa mainitaan. Rumpujen ja siltojen kunnossapito kuuluu kuitenkin asianomaiselle tienpitäjälle.
8. Työn aloittamisesta on ilmoitettava työtä valvovalle viranomaiselle (ELY-keskus ja 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirastoon) ja Alavuden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla ilmoitetaan kirjallisesti yhteisön säännöt sekä toimitsijat.
9. Pääuoman paaluilla Vu1 17+80, Vu1 63+10 ja Vu1 83+59 oleviin yksityisteiden silta- ja rumpuaukkojen suunniteltuihin muutostöihin on mahdollista hakea ELY-keskukselta yksityisteiden valtionavustusta. Jos avustus haetaan ja se myönnetään, on Alavuden kaupunki lupautunut osallistumaan avustuksen ulkopuolelle jääviin sillan tai rummun rakentamisesta syntyviin kustannuksiin. Jos avustusta ei haeta ja muutostyöt toteutetaan, jäävät kustannukset kokonaisuudessaan oitusyhteisölle. Suunnitelman tekstiosan kappaleessa 14 Sillat ja rummut on esitetty arvio näistä kustannuksista.
10. Työn valmistumisesta on viipymättä ilmoitettava Alavuden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja työtä valvovalle viranomaiselle, joka on 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto.
11. Kirjataan, että toimitusmies ilmoittaa vesilain 5 luvun 30 §:n nojalla vahvistetun suunnitelman mukaiset oitusyhteisön osakkaiden kustannusosuudet Maanmittauslaitokselle merkittäväksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Kustannusosuuksien vahvistamisen jälkeen yhteisön toimitsijoiden on viipymättä ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle yhteisökokouksen päätöksen mukainen kustannusosuus korkoineen sekä kunnossapitokustannusosuus tai muu oituksesta johtuva kustannusosuus, joka on syntynyt oitussuunnitelman vahvistamisen jälkeen, korkoineen. Yhteisön toimitsijoiden on lisäksi ilmoitettava kustannusosuuksia koskevat muutokset, jos kustannusten jakoa on yhteisön kokouksessa tarkistettu tai oikaistu vesilain 5 luvun 27 §:n 2 momentin nojalla taikka jos vahvistettua kustannusten jakoa on 12 luvun 17 §:n nojalla oitustoimituksen päätöksestä tehdyn moitteen johdosta muutettu.
12. Perattujen uomien kummallekin puolelle on jätettävä vähintään yhden metrin levyinen, pysyvän kasvillisuuden peittämä viljelemätön piennar. Perusteena vesilain 5 luku 10 §.

28.10.2025

13. Ojittaja on vastuussa ojituksesta sekä vahingoista, joita työn suorittaminen mahdollisesti aiheuttaa, ottaen huomioon kuitenkin, ettei uoman leventämisestä ja kaivumaiden sijoittamisesta hyötyalueen osalta katsota aiheutuvan korvattavaa vahinkoa. Hankkeesta aiheutuvat kohtuuttomat vahingot korvataan ao. oikeudenomistajalle työn aikana tai heti sen jälkeen tehtävän arvion perusteella.
14. Töiden päättymisen jälkeen on yhteisön toimitsijoiden kirjallisesti ilmoitettava toimitusmiehelle muutoksista, joita suunnitelmaan on mahdollisesti työn aikana tehty.
15. Mikäli ojitus vaatii, on ojitussyhteisön jakolain säännökset huomioon ottaen hyvissä ajoin ryhdyttävä toimenpiteisiin ojituksen takia tarvittavan maanmittaustoimituksen suorittamiseksi
16. Vesilain 5 luvun 13 §:n perusteella määrätään, että jos ojituksen toteuttamiseksi kaapeleita tai johtoja on siirrettävä tai jatkettava siten, että yläpuoliset maat voidaan kuivattaa 15 §:n 2 momentissa määrättyyn syvyyteen, on kaapeleiden tai johtojen omistajan tehtävä työ omalla kustannuksellaan ja hoidettava kunnossapito 13 §:n 2 momentin mukaisesti.

Muutoksen haku: Muutosta tähän päätökseen voi hakea valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä 1.

Outi Leppiniemi

Toimitusmies

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä.